

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра соціального забезпечення та управління персоналом

Затверджено

на засіданні кафедри
соціального забезпечення та управління персоналом
економічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29 серпня 2023 року)
в.о. завідувача кафедри

Наталія ШЕГИНСЬКА

Силабус з навчальної дисципліни
«Особливості соціального забезпечення у країнах ЄС»
що викладається в межах ОПП Соціальне забезпечення
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів спеціальності 232 «Соціальне забезпечення»

Назва курсу	Особливості соціального забезпечення у країнах ЄС
Адреса викладання курсу	м. Львів, проспект Свободи, 18, проспект В.Чорновола, 61
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра соціального забезпечення та управління персоналом
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	23 – Соціальна робота; 232 – Соціальне забезпечення
Викладачі курсу	Шегинська Наталія Зенонівна, кандидат економічних наук, доцент, в.о.завідувача кафедри соціального забезпечення та управління персоналом.
Контактна інформація викладачів	nataliia.shehynska@lnu.edu.ua Кафедра соціального забезпечення та управління персоналом, каб.330, проспект В.Чорновола, 61
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Zoom та телеграм. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка дисципліни	https://econom.lnu.edu.ua/course/osoblyvosti-sotsialnoho-zabezpechennia-u-krainakh-ves
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Особливості соціального забезпечення у країнах ЄС» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 232 – Соціальне забезпечення, для освітньої програми «Соціальне забезпечення», яка викладається у 8 семестрі в обсязі 4 кредитів. (за Європейською Кредитно-Трансфертною Системою ECTS)
Коротка анотація дисципліни	Навчальна дисципліна «Особливості соціального забезпечення у країнах ЄС» посідає важливе місце в системі підготовки фахівців – спеціальності «Соціальне забезпечення». Основними завданнями дисципліни є: - оволодіння здобувачами вищої освіти системою знань щодо теоретичної основи та практичної реалізації ідей європейської інтеграції, системи демократії та належного врядування в ЄС; - засвоєння основних вимог до членства в ЄС; - підвищення рівня знань та компетентностей щодо проблем та перспектив процесу набуття Україною членства в Європейському Союзі; - знати й аналізувати міжнародно-правовий статус України як сторони в Угоді про асоціацію з Європейським Союзом та його державами-членами; - використання отриманих знань у практичній діяльності щодо забезпечення європейської та євроатлантичної інтеграції України.
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Особливості соціального забезпечення у країнах ЄС» є введення здобувачів вищої освіти у коло питань з актуальних аспектів європейської інтеграції, зокрема її соціального виміру, розкриття різноманіття і складності соціальної картини сучасної об'єднаної Європи, процесу становлення й розвитку Європейської соціальної моделі, підходів до правового регулювання соціальної сфери.
Література для вивчення дисципліни	Навчальна література: Основна література: 1. Вітте Л. Європейська соціальна модель і соціальна згуртованість: яку роль відіграє ЄС? / Л. Вітте. - К. : Заповіт, 2006. - 44 с.

2. Головащенко О. С. Соціальна правова держава в умовах європейської інтеграції / О. С. Головащенко // Державне будівництво та місцеве самоврядування : зб. наук. праць. - Вип. 14. - Х., 2007. - С. 167-173.
3. Головащенко О. С. Щодо моделей соціальної держави / О. С. Головащенко // Проблеми законності : зб. наук. праць. - Х. : Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого, 2009. - Вип. 104. - С. 10-15.
4. Головащенко О. С. Європейський соціальний простір: проблеми формування / О. С. Головащенко, М. Г. Окладна // Юридичний науковий електронний журнал. - 2015. - № 3. - С. 12-14.
5. Гуцель В. Г. Особливості реалізації соціальної функції держав-членів ЄС в умовах розбудови соціального співтовариства ЄС / В. Г. Гуцель // Державне будівництво та місцеве самоврядування : зб. наук. праць. - Вип. 8. - Х., 2004. - С. 158-167.
6. Глобальна та національна безпека: підручник / авт. кол. :В.І. Абрамов, Г.П. Ситник, В.Ф. Смолянюк та ін. / за заг. ред. Г.П.Ситника. Київ : НАДУ, 2016. 784 с.
7. Діденко Н.Г. Демократія і управління в ЄС: навчальний посібник. Маріуполь, 2016.. 235 с. 18. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук.-ред. колегія : Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. - К.: НАДУ, 2011. - Т.7: Державне управління в умовах глобальної та європейської інтеграції / наук.-ре. Кол: І. А.Грицяк (співголова), Ю.П.Сурмін (співголова) та ін.-2011.764 с.
8. Європейська соціальна політика і моделі соціального партнерства: навчально-методичний посібник / Н.Г. Діденко, І.Я. Тодоров, О.Р. Чугріна, О.К. Міхеєва; за заг. ред. Н.Г. Діденко. - Донецьк: ДонДУУ, 2011. - 219 с.
9. Європейська інтеграція: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів та слухачів магістерської підготовки за напрямом «Державне управління» / Кол. авт.; за заг. ред. проф. І.А. Грицяка та Д.І. Дзвінчука. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2013. 464 с.
10. Європейська інтеграція: навчальний посібник / за ред.: М.І. Макаренка, Л.І. Хомутенко. К.: Центр учбової літератури, 2015. 344 с. 22. Європейська соціальна політика і моделі соціального партнерства: навчально-методичний посібник// Н.Г.Діденко, І.Я.Тодоров, О.Р.Чугріна, О.К.Міхеєва; за заг. ред.. Н.Г.Діденко. Донецьк: ДонДУУ, 2011.219 с.
11. Кордон М.В. Європейська та євроатлантична інтеграція України. 2-ге видання. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2017 172 с.
12. Мальська М.П. Основи європейської інтеграції : підручник / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк ; Львівський нац. ун-т ім. І. Франка. К.: «Центр учбової літератури», 2015. 320 с.
13. Слюсаренко, К. В. Соціальна політика ЄС: сучасні виклики і перспективи / Катерина Володимирівна Слюсаренко, Марина Михайлівна Садовенко // Економічний аналіз: зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: О. В. Ярошук (голов. ред.) та ін. - Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2017. - Том 27. - № 1. - С. 80-90.
14. Соціальна політика і соціальне партнерство в ЄС: довідник / Н.Г.Діденко, І. Я.Тодоров, О.Р.Чугріна, О.К.Міхеєва / за заг. ред.. Н.Г.Діденко-Донецьк: ДонДУУ, 2012. 250 с.
15. Окладна М. Г., Яковюк І. В. Соціальна політика Європейського Союзу: становлення і розвиток. - Х. : ТОВ «Оберіг», 2016. - 40 с. - (Серія «Наукові доповіді», вип. 19).
16. Шутаєва, О. О. Моделі соціальної політики ЄС: основні напрямки трансформації [Електронний ресурс] / О. О. Шутаєва, В. В. Побірченко. - Режим доступу: http://apersonmanag.crimea.edu/arhiv/2013/uch_26_1econ/shut.pdf.

	<p>17. Яковюк І. В. Субсидіарність як принцип взаємовідносин національних держав і Європейського Союзу / І. В. Яковюк // Вісн. Акад. прав. наук України. - 2004. - № 4. - 30. С. 22-30.</p> <p>18. Яковюк І. В. Виникнення та розвиток концепції соціальної держави/ І. В. Яковюк // Вісн. Акад. прав. наук України. - 2001. - № 2. - С. 24-29.</p> <p>19. Яковюк І. В. Розвиток концепцій соціально-економічних прав як передумова формування соціальної держави / І. В. Яковюк // Проблеми законності : зб. наук. праць. - Х., 1998. - Вип. 35. - С. 22-27 33. Філософсько-психологічні проблеми соціальної взаємодії в системі сучасного управління: колективна монографія / за заг. ред. Н.Г.Діденко. Маріуполь:ДонДУУ, 2019. 179 с. Розділи 1,6,7. 6 д.а</p>
Обсяг курсу	70 годин аудиторних занять, з них лекції – 28 год., 42 год. – практи. та семінарських занять та 50 год. самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення курсу здобувачі набувають таких компетентностей та програмних результатів навчання:</p> <p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 16. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо</p> <p>СК 1. Здатність аналізувати суспільні процеси пов'язані з соціальним розвитком держави</p> <p>СК 2. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення</p> <p>СК 5. Здатність до співпраці у міжнародному середовищі та розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.</p> <p>ПРН 2 Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення</p> <p>ПРН 19 Ефективно працювати як індивідуально, так і у складі міждисциплінарної команди фахівців;</p> <p>М'які навички, що їх формує дисципліна: лідерство, комунікаційні навички, прийняття рішень, ділові якості.</p>
Ключові слова	Країни ЄС, соціальна політика країн ЄС, соціальний захист, соціальна підтримка
Формат курсу	Очний
Теми	Див. схему курсу
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти не потребують базових знань з дисциплін цієї освітньої програми. Можуть слухати здобувачі інших освітніх програм.
Навчальні методи та техніки, які будуть	Презентації, лекції-дискусії, робота в малих групах, есе, методи командної взаємодії, кейс-метод, метод мозкового штурму.

використовуватися під час викладання курсу	
Необхідне обладнання	Мультимедійні засоби, комп'ютери
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> - активність на практичному/семінарському занятті: 25% остаточної оцінки – 25 балів; - усний виступ з промовою, участь у дебатах : 15% остаточної оцінки – 15 балів; - підготовка есе на задану тему або отримання сертифіката про проходження он-лайн курсу за темою ОК, або написання тез доповідей на конференцію : 10% остаточної оцінки – 10 балів; Максимальна кількість – 50 балів. - Підготовка і представлення проєкту – 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість – 50 балів. <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, тестові завдання, розв'язок ситуаційних завдань, вирішення кейсу).</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять та активність у аудиторії є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі, бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Тижні	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) (лекція, практична, лабораторна, самостійна робота.)	Література, ресурси в інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
1-2	Тема 1. Методологія європейської соціальної політики та соціального партнерства Інституціонально-політичний устрій Європейського Союзу та особливості соціальної інтеграції	-лекція – 4 год, -практичні - 5 год -самост.- бгод.	Перелік джерел, із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 1,2,3,4,6,9,12, 17	Доповіді, презентації, вибір теми тренінгу і її обґрунтування	Один тиждень
3-4	Тема 2. Основні напрями європейської соціальної політики і соціальний прогрес	-лекція – 2год, - практичні – 7 год, -самост.- бгод	Перелік джерел, із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 2, 3,5,6,7,9,19	Тестовий контроль, есе	Два тижні
5-6	Тема 3. Європейські моделі соціального партнерства.	-лекція – 4 год, -практичні -5 год -самост.- бгод	Перелік джерел, із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 2, 3,4,5,6,8,16,11		
7-8	Тема 4. Основні напрями соціальної інтеграції. Ринок праці в Європі: основні проблеми, тенденції та перспективи зайнятості.	-лекція – 4 год, - практичні -5 год, -самост.-бгод.	Перелік джерел, із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 1, 2, 3,5,7,9,11,15	Підготовка вступної частини проекту	Два тижні
9-10	Тема 5. Європейська політика в галузі освіти та професійної підготовки. Формування Загальноєвропейського простору вищої освіти (ЕНЕА).	-лекція – 2 год, - практичні – 5 год, -самост.- 6 год.	Перелік джерел, із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 1, 2, 3,5,6,9,10,12	Доповіді, презентації	Один тиждень
11-12	Тема 6. Основні напрями європейської соціальної політики щодо поліпшення умов життя і роботи громадян	лекція – 4 год, - практичні – 5 год, -самост.- 6 год.	Перелік джерел, із зазначених в розділі «Література для вивчення	Презентація основних вправ і завдань до теми проекту	Один тиждень

			дисципліни» силабусу: 2, 3,5,6,7,8,13,14 ,17		
13-14	Тема 7. Європейська політика протидії соціальному виключенню громадян.	лекція – 4 год, -практична -5 год. - самост.- 6 год.	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 2, 3,4,6,9,11,13,15	Робота над заключною частиною проекту	Два тижні
15-16	Тема 8. Етностратегії в Європі та політика мультикультуралізму	лекція – 4 год, - практичні – 5 год, -самост.-8 год	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 1, 2, 3,6,7,8,9,10,15 ,18	Презентація проекту	
	Разом:	Лекції :28 год. Практичні/Се мінарські -42 год. Самостійна робота : 50 год.			

Доцент кафедри соціального забезпечення

та управління персоналом

Наталія ШЕГИНСЬКА